

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2019/2021
23.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић, Татјане Миљуш, др Илије Зиндовића и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Александар Маринковић, адвокат у ..., против туженог ЈП Електропривреда Србије Београд, чији је пуномоћник Александар Будалић, адвокат у ..., ради исплате разлике зараде, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2737/20 од 29.01.2021. године, у седници већа одржаној дана 23.09.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2737/20 од 29.01.2021. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2737/20 од 29.01.2021. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 1039/17 од 09.06.2020. године, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснован, тужбени захтев тужиоца АА из ... којим је тражено да се обавезе тужени ЈП Електропривреда Србије Београд да, на име накнаде штете због мање исплаћене зараде, за период од 01.03.2014. до 01.02.2015. године, исплати тужиоцу износе од: 9.245,67 динара са законском затезном каматом почев од 15.04.2014.године, 10.738,68 динара са законском затезном каматом почев од 16.05.2014.године, 10.829,98 динара са законском затезном каматом почев од 12.06.2014.године, 10.050,53 динара са законском затезном каматом почев од 15.07.2014.године, 10.615,59 динара са законском затезном каматом почев од 14.08.2014.године, 10.240,77 динара са законском затезном каматом почев од 11.09.2014.године, 10.738,68 динара са законском затезном каматом почев од 14.10.2014.године, 11.411,62 динара са законском затезном каматом почев од 13.11.2014.године, 8.552,37 динара са законском затезном каматом почев од 09.12.2014.године, 10.193,54 динара са законском затезном каматом почев од 13.01.2015.године 9.347,80 динара са законском затезном каматом почев од 13.02.2015.године до коначне исплате, као и да на наведене износе надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање уплати припадајуће доприносе по основу обавезног пензијског и инвалидског осигурања, а у складу са важећим основицама за обрачун доприноса у тренутку уплате и **ОБАВЕЗУЈЕ СЕ**

тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 33.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1039/17 од 09.06.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезан тужени да му на име накнаде штете због мање исплаћене зараде, за период од 01.03.2014. до 01.02.2015. године, исплати опредељене месечне износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате, као и да на досуђене износе надлежном РФ ПИО на име тужиоца уплати припадајуће доприносе по основу пензијског и инвалидског осигурања, а у складу са важећим основицама за обрачун доприноса у тренутку уплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 125.300,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2737/20 од 29.01.2021. године, одбијена је, као неоснована, жалба туженог и потврђена наведена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио благовремену ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, применом члана 404. Закона о парничном поступку.

Имајући у виду различиту судску праксу у истој чињничној и правној ситуацији изражену у пресудама на које је ревидент указао, Врховни касациони суд је оценио да су у конкретном случају испуњени услови из члана 404. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011...18/2020, у даљем тексту: ЗПП) да се ревизија сматра изузетно дозвољеном, па је ради уједначавања судске праксе донео одлуку као у ставу првом изреке.

Испитујући правилност побијане пресуде, у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија туженог основана.

У другостепеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. става 2. тачке 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу у привредном друштву „Колубара Метал“ д.о.о. Вреоци које је до 31.12.2013. године било правно лице, када је престало статусном променом – припајањем привредном друштву РБ „Колубара“ д.о.о. које је престало статусном променом припајања од 01.07.2015. туженом ЈП “Електропривреда Србије“ Београд. У периоду на који се потраживање односи, тужилац је био запослен код правног претходника туженог, РБ Колубара доо, који је према запосленима из ПД „Колубара Метал“ доо примењивао опште акте послодавца претходника, те је овде тужиоцу зараду обрачунавао и исплаћивао применом мање вредности радног часа у односу на вредности радног часа за обрачун зааде запосленима у РБ Колубара доо, на основу Споразума о утврђивању вредности радног часа који су закључивани са синдикалном организацијом, док није

донет Правилник о организацији и систематизацији радних места огранак „Колубара Метал“ којим су радна места у том огранку вреднована истим коефицијентима за обрачун зарада као и у осталим огранцима који послују у саставу туженог, а затим је у фебруару месецу 2015. године јединствено утврђена цена рада за све запослене код туженог ступањем на снагу новог Посебног колективног уговора за ЈП „Електропривреда Србије“. У периоду од 01.01.2014. до 01.02.2015. године, вредност радног часа за запослене огранку „Колубара Метал“ утврђивана је за сваки месец на основу споразума закључених између директора туженог послодавца следбеника и Синдикалне организације „Колубара“ чији је члан Синдикална организација „Колубара Метал“, односно између директора туженог и Синдикалне организације „Колубара Метал“. Тужилац на име накнаде штете потражује појединачне месечне износе, утврђене из налаза и мишљења вештака, који представљају разлику између зараде коју је остваривао као запослени у огранку „Колубара Метал“ у периоду од марта 2014. године закључно са јануаром 2015. године, у односу на зараду запослених у другим огранцима РБ „Колубара“.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су примењујући чланове 104. став 2. и 3. и 150. Закона о раду, члан 32. и 33. Колективног уговора из 2012. године, закључили да је послодавац следбеник, имао могућност да измени опште акте и колективни уговор и изједначи коефицијенте за радна места, те на тај начин испуни законску обавезу да запосленима исплаћује једнаку зараду за исти рад, као што је то учинио након утуженог периода, па да сходно томе тужилац има право на накнаду штете због мање исплаћене зараде за утужени период од марта 2014. закључно са јануаром 2015. године. Посебно нижестепени судови налазе да су без оправданог разлога запослени из припојеног привредног друштва стављени у неравноправан положај у односу на друге запослене код послодавца, чиме је, супротно правилима из чл. 18., 19. и 20. Закона о раду, извршена њихова дискриминација по основу права на исплату зараде према вредности радног часа одређеног за друге запослене.

По оцени Врховног касационог суда основано се ревизијом туженог указује да су нижестепени судови на утврђено чињенично стање погрешно применили материјално право.

Према одредби члана 150. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05... 75/14), послодавац следбеник дужан је да примењује општи акт послодавца претходника најмање годину дана од дана промене послодавца, осим ако пре истека тог рока: 1) истекне време на које је закључен колективни уговор код послодавца претходника; 2) код послодавца следбеника буде закључен нови колективни уговор.

Одредбом члана 33. став 1. Колективног уговора „Колубара Метал“ предвиђено је да се вредност радног часа за текућу годину утврђује за сваки месец у висини вредности радног часа за најједноставнији рад, који се примењује код оснивача ПД РБ „Колубара“ д.о.о. Лазаревац, а евентуалну већу вредност, уговорне стране могу споразумно накнадно утврдити. Према ставу 3. истог члана, ако се у току календарске године битно промене околности на основу којих је утврђена вредност радног часа за најједноставнији рад, уговорне стране ће га споразумно променити.

У конкретном случају, након извршене статусне промене припајања ПД „Колубара Метал“ д.о.о. туженом ПД РБ „Колубара“ д.о.о, послодавац следбеник је

сходно одредби члана 11. Уговора о припајању, на запослене припојеног предузећа примењивао опште акте „Колубаре Метал“ д.о.о. још годину дана, у периоду од 01.01.2014. до 01.02.2015. године, у складу са чланом 150. Закона о раду. Одредбом члана 33. став 3. Колективног уговора „Колубара Метал“, који је тужени као послодавац следбеник наставио да примењује у наведеном периоду био је уређен начин одређивања вредности радног часа запослених у случају промењених околности. Вредност радног часа запослених у Огранку „Колубара Метал“ је утврђивана за сваки појединачан месец у спорном периоду на основу сагласних изјава представника запослених у синдикату и директора туженог послодавца следбеника, а овако закључене споразуме нико није оспоравао у одговарајућем поступку, па они производе правно дејство. Нижестепени судови закључују да вредност радног часа није могла бити споразумно утврђивана након припајања туженом у току 2014. године. Овакав правни став није прихватљив јер је послодавац претходник имао овлашћење да, у периоду када је самостално пословао, утврђује вредност радног часа за своје запослене, те је у складу са чланом 150. Закона о раду, тужени као послодавац следбеник био дужан да најмање годину дана након припајања примењује колективни уговор послодавца претходника – што значи и одредбу члана 33. став 3. тог општег акта, осим ако пре истека тог рока код послодавца следбеника није закључен нови колективни уговор. Обавезна примена општег акта послодавца претходника од стране послодавца следбеника у периоду од најмање годину дана може довести до тога да запослени код послодавца претходника у том периоду остварују мању или већу зараду од запослених код послодавца следбеника. Коефицијенти и вредност радног часа свих запослених код туженог који обављају исте послове нормативно су изједначени у јануару 2015. године изменама одлука о коефицијентима, односно у фебруару месецу исте године ступањем на снагу Посебног колективног уговора ЈП „Електропривреда Србије“. Неприхватљиво је становиште нижестепених судова да су запослени из припојеног друштва стављани у неравноправан положај у односу на друге запослене код туженог, те да је тиме, супротно правилима из чл. 18, 19. и 20. Закона о раду, извршена њихова дискриминација по основу права на исплату зараде. За постојање дискриминације у смислу наведених одредаба Закона о раду неопходно је да се запослени стави у неповољнији положај у односу на друга запослена лица у истој или сличној ситуацији с обзиром на неко лично својство. Тужилац и други запослени у припојеном привредном друштву, с обзиром на напред изнето, нису били стављени у неповољнији положај у погледу права на зараду у току 2014. године, нити се запослење у огранку „Колубара Метал“ може сматрати личним својством.

Имајући у виду све наведено, погрешно су нижестепени судови применили материјално право када су усвојили тужбени захтев и обавезали туженог да тужиоцу исплати на име накнаде штете разлику због мање исплаћене зараде за период од марта 2014. до краја јануара 2015. године, услед чега су нижестепене пресуде преиначене и тужбени захтев тужиоца одбијен, као неоснован.

На основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

Према коначном успеху туженог у спору, применом чл. 153., 154. и 163. ЗПП, туженом припада право на накнаду трошкова првостепеног, другостепеног и ревизијског поступка, и то на име трошкова за таксу на одговор на тужбу у износу од 1.400,00 динара, за таксу на жалбу и на одлуку по жалби у износу од по 2.800,00 динара, за састав ревизије у износу од 12.000,00 динара, таксу на ревизију у износу од

5.600,00 динара и ревизијску одлуку у износу од 8.400,00 динара, што све укупно износи 33.000,00 динара, све одмерено према Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Тарифи из Закона о судским таксама, због чега је применом члана 165. став 2. ЗПП одлучено као у ставу трећем изреке.

**Председник већа - судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић